

נזיר ס

עניין: תגלחת אחת עולה לכאן ולכאן
בית האוצר לרבי יוסף ענגיל מערכה ב'

בלל ג) ב' כוונות ועניינים במעשה אחת ראיתי לקלח אחרונים שדיברו בזה אי שייך שהעלה מעשה אחת לב' עניינים וכן אם יתכנו ב' כוונות במעשה אחת ומתוך דבריו בזה יתבאר לך ענין הנושא ביותר והנה מה שראיתי מביאים בזה הוא מש"ס סוכה (דף מ"ד ע"א) א"ל אביי לרבא מאי שניא לולב דעבדינן ליה שבעה זכר למקדש ומאי שניא ערבה דלא עבדינן ליה שבעה זכר למקדש א"ל הוהיל ואדם יולא י"ח בערבה שבלולב א"ל ההוא משום לולב הוא דקעביד ליה וכי תימא דקא מגבה ליה והדר מגבה ליה והוא מעשים בכל יום דלא קא עבדינן הכי כו' ומבואר דא"ל להגבהה אחת שהעלה לשם ערבה שבלולב וגם לשם ערבה עלמה וע"ש בסוכה עוד בעמוד ב' בגמ' פלוגתא בזה אי אדם יולא י"ח בערבה שבלולב ע"ש:

וע"ע נזיר (דף ס' ע"ב) שאלו תלמידיו את רשב"י נזיר טהור ומזרע מהי שיגלה תגלחת אחת ועולה לו לכאן ולכאן אמר להן איני מגלה אחרוני למה אחר להם אילי זה לגדל זה לגדל זה להעביר זה להעביר יפה אחת אימרים עכשיו נזיר להעביר ומזרע לגדל (כלומר דתגלחת נזיר עניינה להעביר שער מכל וכל שא"ל עוד לשער שיגדלנו לשום מצוה ומשאי"ב תגלחת ראשונה של מזרע דהוא כדי לגדל שער ולגלחו שנית לפני יום הבאת קרבנות וע"כ הוהיל ועניינים שינה זו מזו שזו לגדל זו להעביר א"ל שהעלה תגלחת אחת לשניהם) ולא תעלה לו לימי חלוטו ותעלה לו לימי שפרו (כלומר תגלחת שני" של מזרע דהיא ג"כ להעביר אי"כ תעלה לו גם לתגלחת דנזירות טהרה) אמר להן אילו זה לפני זריקת דמים וזה לפני זריקת דמים יפה אחת אימרים אלא מזרע לפני זריקת דמים ונזיר לאחר זריקת דמים כו' ומבואר ג"כ דמועלת מעשה אחת לב' עניינים זולת בהיותם עניינים חליקים ושונים כהך דזה לגדל זה להעביר:

שלטי גיבורים שבועות ט: מדפה"ר

המשנה ריש פ' כל הבשר (ה"ג) פסק כר"ע דכל מידי דממליך עליה שליח מנייה הוא: דמיו (סו) שקבל עליו להחטות מ' ימים רלופים ואירע צהן מתעניות שחייבו חכמים לעשותם או מי שהתענה בצבת תענית חלוס דלרין למיתב תענית לחטיות ואירע שיום הבא אחר צבת הוא יום תענית בלאו הכי ז"ע אי מהני ההיא תענית בצביל התענית שיש לו לעשות או לא הואיל ומתענה בלאו הכי ונ"ל שתענית שלאחר השבת מהני ולא צריך תענית אחר וראיה מההיא דאמרין פ"ב דנזיר דף יג: הריני נזיר כשיהיה לי צן ונזיר התחיל מונה את שלו ונולד לו צן מניח את שלו ומונה של צנו ואח"כ משלים את שלו ע"כ ועוד תנן שם דף טו הריני נזיר לכשיהא לי צן ונזיר מאה יום נולד לו צן עד שבעים לא הפסיד כלום ע"כ ופירשו החוס' צדף יג צד"ה הריני נזיר וכו' דלא הפסיד כלום דקאמר מנח"י שאם התחיל למנות נזירות דנפשיה ק' יום ונולד לו צן עד שבעים ויום שבעים נמי בכלל לא הפסיד כלום אחרי של' יום של צנו מובלעים תוך ק' יום שלו עולין לנזירות דצנו וגם לק' יום דנפשיה וכו' וה"ה כי אמר הריני נזיר כשיהיה לי צן ונזיר והתחיל למנות את שלו אם נולד לו הצן למניינו ביום א' דאוחן ל' יום עולין הן לצנו ולענמו כיון דשל צנו מיבלע בשל ענמו דאידי ואידי ל' יום ע"כ הרי לפנינו להדיא דמי שיש עליו צ' נזירות אם האחד מובלע בשל חצירו מנין אחד עולה לשניהם ואע"פ שבלאו הכי היה לו למנות אותן הימים בצביל נזירות אחר מ"מ מנין א' עולה לשניהם כל עוד שהם מובלעין זה בזה וה"ה צדון זה דעולין לו ואינו חייב לו תשלומין בצביל אותן התעניות אע"פ דבלאו הכי היה מתענה.

בית האוצר לרבי יוסף ענגיל מערכה א'

כר"ע פג) אין עשין מצות חבילות חבילות. י"ע ק"ה בכריתות (דף ת' ע"א) דהמחייב ה' טבילות על ה' טומאות שנתמא די כשזובל פעם אחת ואח"כ לא חשיב עושה מצות חבילות חבילות אם מקיים חמש החיובים במעשה אחת דהא טבילה מצוה לכ"ע דרק בזמנה הוא דאיכא פלוגתא אם היוחה בזמנה מצוה בפ"ע נ"כ או לא אבל ע"כ הטבילה הרי הוא מצוה לכ"ע וא"כ ה"ל עושה מצות חבילות ונ"ל דענין המצוה רק לטהר א"ע ע"י טבילה וע"כ כיון שטבילה אחת מטהרת לכן אין עליו מצוה כלל רק טבילה אחת ו"ס וכן ל"ל עוד למ"ד החס דה"ה באשה שיש עליה ה' לידות ט' דאין מחויבת להביא רק קן אחד ע"ש בחור"ה נכנס ונ"ל ג"כ דהמלוה רק שחכשיר עלמה לאכילה קדשים ע"י הבאת קן וכיון שקן אחד מכשירה דומיא דטבילה דטבילה אחת מטהרת הרבה טומאות ע"כ ממילא אין המצוה יותר רק הבאת קן אחד ולא הוי עשיית מצות חבילות כו' ויש עדיין לדון בזה ובאחי רק להעיר:

תורה לשמה לבן איש חי

תשובה תיב

מדיליה, אבל בתענית אין בו הנאת אחרים דאין אחרים נהנים מתעניתו ורק הוא מצער עצמו בתענית, ולכן שפיר עולה לכאן ולכאן ואין זה נכנס בכלל חב לאחריני. וכן גבי חגיגה מה ודע דאל תתמה למה לא תועיל הפסקה אחת לשני מיני עבירות, כי זה נכלל בסוג אין עושין מצות חבילות²⁵, ודוגמה לזו אמרו בזהר ברעיא מהימנא פרשת (עקב) [פינחס] דף רמ"ד²⁶ וזה לשונו, הא אתמר כזית באן שמא משערין דהא אוקמוה רבנן דאין עושין מצות חבילות, אוף הכי לא יהיבנן תרי שיעורין באות יו"ד למהוי כזית וכביצה, עד כאן לשונו. והנה באמת עוד אוכל להסביר לכם הענין הזה לחלק בין עבירות שהם מין אחד ובין עבירות שהם שני מינים, והוא דיש להוכיח דבר זה מן הודוי, כי הוא מצות עשה מן התורה להתוודות כמו שכתוב²⁷ איש או אשה אשר יעשו מכל חטאת האדם וגו' והתוודו את חטאתם אשר וגו', ואין שום תשובה ותיקון מועיל בלא דודי. ומצינו שהצריכו חז"ל²⁸ לפרוט חטאיו בודוי להזכיר כל מין עבירות שעשה, אבל לא הצריכו להזכיר בודוי שלו על עבירה אחת כמה פעמים עשה אותה, הרי ודוי אחד עולה לעבירה שעשה אותה כמה פעמים, אבל לא יעלה לכל מיני עבירות אלא צריך שיזכיר כל מין עבירה שעשה, וכן הוא הדין בענין התענית כך צריך להיות. והיה זה שלום ואל שדי ה' צבאות יעזור לי.

